

stalten for de aandsvage Dødstumme heri Kjøbenhavn 63,000 Kr. De aarlige Udgifter vilde være for Skolen for de uegentlige Dødstumme 57,000 Kr., for Forstkolen i Fredericia 3,000 Kr., og for Landsvageanstalten heri Bhen 18—19,000 Kr. Det følger af sig selv, at Staten maa gjøre Regnskab op med de Kellerske Anstalter, og der er derfor foreslaaet, at i Henhold til tidligere Kontrakt skulde Staten overtage Anstalten i Valdersgade, som vil komme til at staa i 126,000 Kr.; selv om der tabes Noget derpaa, kan det ikke antages, at det bliver Meget.

I Folkethinget er der sket følgende Forandringer i det af mig forelagte Lovforslag. For det Første har man foreslaaet at lægge den nye Anstalt i Nyborg i Stedet for i Veile. Der har været stor Strid i Udvalget og i det andet Thing om, hvor det bedste Sted var; for Administrationen er det en i og for sig ligegyldig Sag, om Anstalten kommer til at ligge i Veile eller i Nyborg. Begge Steder har Kommunen givet Grunden frit, og begge Steder vil man kunne indrette Anstalten saaledes, at man bliver tilfreds dermed. Hvis Sagen skal gennemføres i Mar, hvad jeg haaber, tilraader jeg det høie Thing at blive staaende ved, hvad Folkethinget har besluttet, nemlig at man bliver staaende ved Nyborg. — Endvidere har man ikke i Folkethinget villet gaa ind paa at oprette en Anstalt for aandsvage Dødstumme heri Kjøbenhavn, idet man har været bange for, dels at den vilde komme for nær til den egentlige Dødstummeanstalt, idet det i pædagogisk Henseende var ubequem at have en saadan halv Idiotanstalt der, og dels har man ment, at Terrainet var mindre heldig valgt saa nær ved Frihavnen, naar den engang kommer, og hvad dermed stod i Forbindelse. Man har derfor foreslaaet, at denne Anstalt ikke foreløbig skulde bygges, men at man skulde blive ved de Kellerske Anstalter, det er imidlertid kun foreløbigt, og man kan jo finde sig deri. — Tillige var der foreslaaet i det oprindelige Lovforslag dels Pension til Enkeltne Kelder og dels forskellige Pensioner til Lærere ved de Kellerske Anstalter og for Enkeltens Bedkommende nogle Afvindelsessummer. Denne Del af Lovforslaget har man strøget, idet man har ment, at der derom kan træffes senere Afgjørelse paa Finantsloven, jeg havde foretrukket Afgjørelse her, men har dog ikke havt Tvivl om, at man som sædvanlig vil vise sig human i begge Thing paa dette Punkt, og jeg nærer derfor ingen Frygt for at finde mig i, at disse Bestemmelser gaa ud af Lovforslaget. Jeg skal slutte med at anbefale Lovforslaget til det høie Things Velvillie, saaledes at det hurtig fremmes og

vedtages i den Stikfelse, hvori det kommer fra Folkethinget.

Th. Nielsen: Der er jo mange Omraader, hvor det lille Land og det lille Folf er uheldig stillet, og hvor det ikke kan optage Konkurrencen — om jeg maa udtrykke mig saaledes — med et større Land og en større Stat. Dette gjælder f. Ex. om Forsvarsvæsenet; men den Sag, som her behandles, hører til de Sager, hvor jeg tror, en lille Stat, et lille Folf er forholdsvis meget heldig stillet, idet det ganske anderledes kan bære Omsorg for de Enkelte end den store Stat. Det kan jo nok siges, og det siges i den Betænkning, der er afgiven af Kommissionen, at der ikke er nogen Stat, hvor der er taget saa systematisk fat paa Dødstummeundervisningen som i Danmark. Det er ogsaa et meget sildigt Tidspunkt, hvorpaa man begyndte i det Hele taget at give sig af med Dødstummeundervisningen, og Danmark var vistnok endog saa den allerførste Stat, der har taget sig af den, idet det allerede ved Fundats af 1807 blev bestemt, hvorledes denne Sag skulde ordnes, saaledes som den høit ærede Kultusminister allerede har paapeget og det senere ved Skat af 11te April 1817 bestemtes, at Staten skulde oplære og opdrage de Dødstumme. Det ligger naturligt i Sagens Natur, at denne Sag har gennemgaaet en Udvikling, og at man under denne Udvikling er bleven klogere og klogere paa, hvorledes de Dødstumme skulde undervises. Man er nu naaet saa vidt, efter nogle Svingninger, at man for den allerstørste Del af de Dødstumme er kommen til at undervise dem efter Talemethoden; man tænkte oprindeligt ikke paa, at det kunde lade sig gjøre, men troede, at de alene kunde undervises efter Tegn, men selv de mindre begavede af de egentlige Dødstumme er man nu kommen til at undervise efter Talemethoden. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, hvorledes hele denne Udvikling er foregaaet. Blandt de Mange, som have havt særdeles store Fortjenester af denne Sags Ordning og af, at denne Undervisning er bleven saa god her i Landet, som den er, vil jeg tillade mig at nævne afdøde Professor Johan Kelder og nuværende Forstander for det tgl. Dødstummeinstitut, Pastor Malling-Hansen. Jeg tror, at naar Sagen saaledes nu er i en nogenlunde tilfredsstillende Gænge og forhaabentlig ved dette Lovforslag, som vel nu vil blive vedtaget, vil komme i en endnu bedre Gænge, da skuldes det fortrinligvis disse Mænds fortrinlige Arbejde og da ikke mindst Johan Kellers; det er egentlig den